

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εξωτερικών
Πρεσβεία της Ελλάδος
στο Σεράγεβο
Γραφείο Ο.Ε.Υ.

Σεράγεβο, 29 Μαρτίου 2017
Α.Π.Φ.: 2735/ 5/ ΑΣ 161

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

(μέσω ΥΠ.ΕΞ..)

Κοιν: **Υπουργείο Εξωτερικών**
Διπλωματικό Γραφείο κ. Υπουργού
Διπλωματικό Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέως ΔΟΣ
Γραφείο κ. Β' Γενικού Διευθυντού
B1, B2 και B8 Διευθύνσεις

Ε.Δ.: Πρεσβεία Σεράγεβο
Υπόψη κ. Πρέσβη

Θέμα: Τρέχουσες Εξελίξεις στην κατασκευή του οδικού δικτύου της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης – Οδικός Άξονας Corridor Vc

Η κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου «Corridor Vc», αποτελεί το κυριότερο κατασκευαστικό «*mega-project*» που λαμβάνει χώρα αυτή τη στιγμή στην επικράτεια της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης και συν-χρηματοδοτείται από μεγάλου βεληνεκούς αναπτυξιακές τράπεζες όπως η ΕΙΒ, η ΕΒΡΔ, η Παγκόσμια Τράπεζα, καθώς και διάφορα άλλα funds (όπως το ΟΦΙΔ και το ΚΦΑΕΔ).

Ο οδικός αυτός άξονας που θα συνδέει μελλοντικά τον Βορρά με το Νότο της χώρας (Δαλματικές ακτές) και θα έχει μήκος 335 χλμ., εντάσσεται στο πλαίσιο του πανευρωπαϊκού σχεδιασμού για τις οδικές υποδομές και μεταφορές (Transeuropean Networks of Transport Infrastructure-TEN). Τα 92 χλμ. είναι ήδη κατασκευασμένα, σημαντικό κομμάτι είναι υπό κατασκευή (βλέπε παρακάτω) και για τα υπόλοιπα επίκειται η διαδικασία δημοπράτησης. Η ανάπτυξη του Οδικού Άξονα Corridor Vc και κυρίως του κεντρικού δικτύου (core network) αποτελεί στρατηγικής προτεραιότητας έργο για την κυβέρνηση της ΒκΕ, καθώς υποστηρίζει την εθνική οικονομική ανάπτυξη και συμβάλει στην περιφερειακή ολοκλήρωση, βελτιώνοντας την διασύνδεση (connectivity) μεταξύ της πρωτεύουσας, Σεράγεβο, γειτονικών χωρών και της ΕΕ. Η μελλοντική υλοποίηση της κατασκευής των λοιπών τμημάτων του Corridor Vc - ορίζοντας υλοποίησης έως το 2030 - καθώς και άλλων οδικών υποδομών του κύριου δικτύου της ΒκΕ, αναμένεται ότι θα προσελκύσει νέο κύκλο επενδύσεων-χρηματοδότησης από Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς όπως η ΕΒΡΔ και η ΕΙΒ που είναι ιδιαίτερα δραστήριες στην ΒκΕ.

Πληροφορίες σχετικά με την πορεία υλοποίησης της κατασκευής του «αυτοκινητοδρόμου «Corridor Vc» ανά τμήμα, το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η κατασκευή, τις εργοληπτικές και μελετητικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε κάθε τμήμα, τους Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς / Αναπτυξιακές Τράπεζες που χρηματοδοτούν τις συμβάσεις έργου και την συνολική εκτιμώμενη αξία των τμημάτων τα οποία βρίσκονται υπό κατασκευή, είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.jpautoceste.ba/20130922711/koridor-vc-autocesta> (ιστοσελίδα δημόσιας επιχείρησης αυτοκινητοδρόμων της οντότητας της *Federacija BiH, FBiH Motorways - JP Autoceste FBiH*, πληροφορίες διαθέσιμες μόνο στην τοπική γλώσσα).

Σε πρόσφατη συνέντευξή του στα τοπικά ΜΜΕ, ο επικεφαλής της δημόσιας επιχείρησης αυτοκινητοδρόμων της οντότητας της *Federacija BiH, FBiH Motorways - JP Autoceste FBiH*, Adnan Terzić, υπογράμμισε ότι εντός του τρέχοντος έτους προγραμματίζεται να λάβει χώρα κατασκευαστικό έργο σε έξι μεγάλα εργοτάξια (construction sites), με το ύψος της επένδυσης να αγγίζει τα 2 δις BAM [1,022 δις. ευρώ]. Ο σχεδιασμός για τα επόμενα χρόνια - με ορίζοντα το έτος 2021 - είναι να ολοκληρωθεί η κατασκευή τμημάτων μήκους 145 χλμ. του αυτοκινητοδρόμου και 24,5 χλμ. της λωρίδας ταχείας κυκλοφορίας (fast lane) και να ξεκινήσει η κατασκευή νέων 36 χλμ. του αυτοκινητοδρόμου.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την λωρίδα ταχείας κυκλοφορίας '*Lašva-Nević-Polje-Travnik*', οι εργασίες αναμένεται να ξεκινήσουν αυτό το καλοκαίρι, με το ύψος της επένδυσης να εκτιμάται στα 183 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, δύο εργοτάξια στα οποία αναπτύσσεται έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα την τρέχουσα περίοδο είναι αυτά που βρίσκονται στην περιοχή του Καντονιού της Ζένιτσα, πιο συγκεκριμένα στο τμήμα *Klorče-Drivušica* και στο τμήμα *Donja Gračanica (Pečuj tunnel)* – *Klorče*, με έκταση 8 χιλιομέτρων και εκτιμώμενες ημερομηνίες ολοκλήρωσης των εργασιών τον Δεκέμβριο του 2017 και τον Δεκέμβριο του 2018 αντίστοιχα. Αμφότερα τα τμήματα, αποτελούν μέρη του τμήματος της παρακαμπτηρίου οδού *Zenica bypass*, η οποία αξιολογείται από ειδικούς γεωλόγους και γεω-τεχνικούς ως ένα από τα δυσκολότερα τμήματα ολοκλήρου του αυτοκινητοδρόμου, γεγονός το οποίο καθιστά τις κατασκευαστικές εργασίες κατά μήκος τους εξαιρετικά δύσκολες και χρονοβόρες.

Επίσης, εντός του έτους 2017 αναμένεται να ολοκληρωθούν οι κατασκευαστικές εργασίες στο βορειότερο τμήμα του αυτοκινητοδρόμου, το τμήμα *Svilaj – Odžak*. Στο τμήμα αυτό, τις κατασκευαστικές εργασίες υλοποιεί κοινοπραξία των κατασκευαστικών εταιρειών «*EURO-ASFALT d.o.o. Sarajevo*» (τοπική) και «*STRABAG SE Villach*» (αυστριακή). Σύμφωνα με την συμφωνία που έχουν υπογράψει η *FBiH Motorways - JP Autoceste FBiH* με τις δύο αναδόχους εταιρείες, η δεύτερη φάση των εργασιών ξεκίνησε μέσα στο μήνα Μάρτιο τ.ε., ωστόσο οι πόροι θα είναι διαθέσιμοι από τον Αύγουστο τ.ε. μετά την επικύρωση της συμφωνίας. Προς τούτο, η κυβέρνηση της οντότητας της *Federacija BiH*, θα πρό-πληρώσει ένα ποσό στις αναδόχους εταιρείες ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα ξεκινήσουν στην ώρα τους και σε μεταγενέστερο στάδιο το ποσό αυτό θα της εξοφληθεί κατόπιν ειδικής συμφωνίας που θα υπογράψει με την αναπτυξιακή τράπεζα EBRD.

Σε ό,τι αφορά την κατασκευή δύο πολύ σημαντικών τμημάτων του αυτοκινητοδρόμου, των τμημάτων *Mostar north-Mostar south* και της σήραγγας *Prenj tunnel*, ο κ. Terzić σημείωσε ότι θα πρέπει μέσα στο ερχόμενο διάστημα να συγκεντρωθεί ποσό περίπου 550 εκατ. ευρώ από άλλη πηγή πλὴν των τραπεζών EIB και EBRD (με τις οποίες έχει υπογραφεί ήδη συμφωνία δανείου), ώστε να ξεκινήσουν σύντομα οι εργασίες σε αυτά. Ως προς τα τμήματα αυτά, ενημέρωσε ότι η *FBiH Motorways - JP Autoceste FBiH* αναμένει την χρηματοδοτική στήριξη της κυβέρνησης της *Federacija BiH* και την στήριξη δυνητικών αναδόχων εταιρειών οι οποίες θα ηδύναντο να προσελκύσουν χρηματοδότες ή τράπεζες που θα είναι σε θέση να διαπραγματευτούν τους όρους χορήγησης δανείου προς την κυβέρνηση της οντότητας. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών στα τμήματα αυτά, η κυβέρνηση της οντότητας θα αναλάβει την υποχρέωση της αποπληρωμής του δανείου. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με τον σχεδιασμό της *FBiH Motorways - JP Autoceste FBiH*, οι κατασκευαστικές εργασίες για τα τμήματα αυτά θα πρέπει να ξεκινήσουν το αργότερο την άνοιξη του 2018.

Παράλληλα, ο κ. Terzić επιβεβαίωσε στις 27.03.2017, με ανακοίνωση, την φημολογία που διαχέετο έως πρόσφατα περί της ακύρωσης (annulment) του διαγωνισμού για την κατασκευή του τμήματος *Ročitelj – Zvirovići* στην περιοχή της Ερζεγοβίνης (βλέπε παλαιότερο Έγγραφο μας με Α.Π.Φ. 2140/ 19/ ΑΣ 1075/ 23.12.2014,μη προς όλους), κατόπιν εισήγησης της αναπτυξιακής τράπεζας EIB η οποία αποτελεί τον κύριο χρηματοδότη του έργου.

Πρόσθεσε ότι πολύ σύντομα ο φορέας του θα επανεκκινήσει (re-launch) την διαδικασία προκήρυξης του εν λόγω έργου ως επείγουσα διαδικασία (urgent procedure), ούτως ώστε η σχετική συμφωνία κατασκευής να υπογραφεί το συντομότερο δυνατόν για να ξεκινήσουν οι εργασίες. Εκτιμάται από τον επικεφαλής της της **FBiH Motorways - JP Autoceste FBiH** ότι η νέα συμφωνία θα έχει υπογραφεί το αργότερο έως την 1^η Αυγούστου του τρέχοντος έτους.

Τέλος, ως προς τις δυνατότητες περαιτέρω χρηματοδότησης των έργων που αφορούν τον αυτοκινητόδρομο «Corridor Vc», ο κ. Terzić κατέστησε σαφές ότι οι αναπτυξιακές τράπεζες EBRD και EIB που είναι και οι δυο σημαντικότεροι χρηματοδότες του αυτοκινητοδρόμου, εφεξής θέτουν ως βασική προϋπόθεση για την περαιτέρω χορήγηση (χαμηλότοκων) δανείων την αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα από την κυβέρνηση της *Federacija BiH*. Ως εκ τούτου, επισημαίνει ότι αυτό καθιστά επιτακτική την ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών-νέων μορφών χρηματοδότησης των μελλοντικών έργων, όπως είναι οι ΣΔΙΤ (PPPs) και οι συμβάσεις παραχώρησης για την εκτέλεση έργου (concessions). Σε διαφορετική περίπτωση και με τις υπάρχουσες δυνατότητες της οικονομίας της χώρας, η κυβέρνηση της ΒκΕ έχει την δυνατότητα να αντλήσει τώρα περί τα 400 εκατ. ευρώ από τις δύο αυτές αναπτυξιακές τράπεζες και να περιμένει μέχρι το έτος 2014 για να αποπληρώσει μέρος του δανείου ώστε να ξεκινήσει νέος κύκλος κατασκευαστικής δραστηριότητας (new construction cycle).

Από πλευράς μας, επιθυμούμε να τονίσουμε τις δυνατότητες συμμετοχής ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών σε έργα υποδομής βαρύνουσας σημασίας που λαμβάνουν χώρα στην Βοσνία και Ερζεγοβίνη, όπως ο αυτοκινητόδρομος «Corridor Vc». Άλλωστε, τα Βαλκάνια, όπου δραστηριοποιούνται εδώ και πολλά χρόνια οι ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες και έχουν «συσσωρευμένη εμπειρία», παραμένουν ένας από τους βασικούς προορισμούς για τη διεκδίκηση νέων έργων. Ο ελληνικός κατασκευαστικός κλάδος και οι συναφείς με αυτόν κλάδοι (π.χ. δομικά υλικά) παράγουν προϊόν υψηλού επιπέδου και η δυναμική που ο εξωστρεφής αυτός κλάδος έχει αναπτύξει τα τελευταία χρόνια σε άλλες χώρες της περιοχής δύναται να αναπτυχθεί και στην αγορά της ΒκΕ.

Ο Προϊστάμενος

Δημήτριος Μάος
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄